

Recenzja rozprawy doktorskiej mgr Moniki Gudowskiej pt: „Nieinwazyjna ocena stopnia zwłóknienia w marskości wątroby”

Przedstawiona do oceny rozprawa doktorska jest cyklem sześciu prac, z których pięć zostało opublikowanych w latach 2014-2016 a jedna, zgodnie z informacją doktorantki, jest przyjęta do druku w czasopiśmie *Acta Biochimica Polonica*. Publikacje stanowiące recenzowaną rozprawę doktorską mają łączny współczynnik wpływu IF=5,414 oraz 82 punkty MNiSW. Doktorantka we wszystkich sześciu publikacjach jest pierwszym autorem i jej udział w przygotowaniu tych prac wynosił od 70-85%. Z obowiązku recenzenta zwracam uwagę na fakt, iż mimo przeważającego udziału w pracach stanowiących rozprawę, tylko w dwu publikacjach doktorantka jest autorem do korespondencji (*Acta Biochim Pol* 2017 i *Clin Exp Hepatol* 2016).

Celem nadrzędnym cyklu prac była ocena przydatności klinicznej wybranych biochemicznych markerów : galektyny-3 i kwasu hialuronowego, oznaczanych we krwi, do określenia stopnia zwłóknienia wątroby u pacjentów z alkoholową i niealkoholową marskością wątroby. W badaniach porównano grupę pacjentów z marskością wątroby z grupą osób zdrowych, a moc diagnostyczną dwu ocenianych biomarkerów porównywano z wartościami 11 wyliczanych wskaźników takich jak APRI, GAPRI, HAPRI, FIB-4 i inne.

Rozprawa zawiera *Wprowadzenie*, w którym autorka wyraźnie podkreśla, iż „złotym standardem” w diagnostyce chorób wątroby jest przezskórna biopsja narządu ale zwraca też uwagę na jej ograniczenia. W tym aspekcie doktorantka omawia zalety metod nieinwazyjnych do określenia stopnia zwłóknienia w marskości wątroby.

We *Wprowadzeniu* autorka nie ustrzegła się kilku drobnych błędów stylistycznych (str 7 i str 9). W rozdziale 9 przeprowadzono *Dyskusję* wszystkich wyników, w której co bardzo ważne, zaprezentowano również plany doktorantki i zespołu badawczego na przyszłość.

Rozdział 11 *Wnioski*, poprzedzony *Bibliografią*, zawiera pięć dobrze sformułowanych wniosków uzasadniających zastosowanie metod nieinwazyjnych do oceny zwłóknienia wątroby oraz różnicowania etiologii marskości wątroby i stopnia jej zaawansowania.

Prezentacja rozprawy doktorskiej w postaci cyklu opublikowanych prac ściśle powiązanych tematycznie, w ocenie recenzenta, stawia go w komfortowej sytuacji gdyż fakt uprzedniego opublikowania wyników badań w czasopismach naukowych świadczy o uznaniu ich wartości przez innych recenzentów wykonujących oceny dla poszczególnych czasopism.

Rozprawę doktorską jako całość oceniam bardzo dobrze i doceniam nowy sposób podejścia do prezentacji wyników badań własnych w postaci cyklu uprzednio opublikowanych artykułów. Wnioski wysunięte w oparciu o uzyskane wyniki mogą być niezwykle istotne dla praktyki klinicznej stanowiąc nową jakość tym bardziej, że dotyczą choroby dość często występującej w społeczeństwie.

Reasumując stwierdzam, że mgr Monika Gudowska umiejętnie wywiązała się z założonego celu i przedstawiła do oceny cykl dobrych prac, który spełnia wszelkie kryteria rozprawy doktorskiej.

Wnoszę zatem do Wysokiej Rady Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku o dopuszczenie mgr Moniki Gudowskiej do dalszych etapów przewodu doktorskiego jednocześnie wnioskując o wyróżnienie rozprawy doktorskiej zgodnie z punktem 1 i punktem 2a Regulaminu obowiązującego na Wydziale.

Prof.zw.dr hab.n.med. Grażyna Odrowąż-Sypniewska
Kierownik Katedry i Zakładu Diagnostyki Laboratoryjnej
Collegium Medicum w Bydgoszczy UMK w Toruniu

Bydgoszcz 4.05. 2017